

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

**“Hududlarni sanoatlashtirish va
innovatsion hududga aylantirish
istiqbollari: xalqaro tajriba, muammo
va yechimlar”**

mavzusidagi

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

**MATERIALLARI
TO‘PLAMI**

2025-yil 14-15-Aprel

GULISTON-2025

Normurodov Oybek Berdimurod o'g'li	THE POSSIBILITIES OF SARI' BAHRI IN MASNAWIS (In the example of Sayyid Qasimi's work)	1708
Рахимов Бахтиёр Худойбердиевич	Воспитание творческой личностей современности	1713
Rixsiboyev Hikmatilla	O'zbekistonda ayollar bandligini ta'minlash yo'llari	1719
Raximov Baxtiyor Xudoyberdievich	Talaba – yoshlarni ilmiy-ijodiy faoliyatni samarali tashkil etish mazmuni	1723
Abdunabiyeva Zahro Nematullo qizi	Ways to use multimedia in modern education	1726
G'aybullayeva Farzona Xolboyevna	Kreditni qaytarishdagi asosiy muammasolar va ularni bartaraf etish yo'llari	1729
Tishlikov Sultonjon Abduraimovich Saidov Jasur Doniyor o'g'li Buronova Umida Ikromovna	Sug'orish tizimlarini raqamlashtirish texnologiyalari	1733
М. Хожисолиева	Ҳар хил даражада шўрланган коллектор-зовур сувларидан етиштирилаётган ўсимликларни суғоришда фойдаланишга оид мдх ва хорижий давлатларда олиб борилган тажрибалар натижаларини таҳлил қилиш	1736
Zaripov Azamat Djurayevich	Agrar soha korxonalarida investitsion faoliyatni tashkil etish	1740
Raufov Behruz Avaz o'g'li	Boshqaruv qarorlarida individual-psixologik xususiyatlar	1749
Kasimova Gulyar Axmatovna Xaydarova Durdona Shuxratjon qizi	O'zbekistonda davlat tibbiy sug'urtasini joriy etilishi va rivojlantirish yo'nalishlari	1754
Xudoyqulova Fotima Aralovna	Maktabgacha yoshdagi bolalarni aqliy qobiliyatlarini rivojlantirishda ta'limiy o'yinlarning ahamiyati	1760
Nurmuxamidova Muxtabar Xasanovna, Rixsiboyev Hikmatilla	Hududiy darajadagi tarkibiy o'zgarishlarda raqamli iqtisodiyotning o'rni	1763
Mamajonova Saida Vaxabjonovna, Toshmamatova Zuhra	Raqamli iqtisodiyotni shakllantirishda zamonaviy texnologiyalarning qo'llanilishi va ahamiyati	1768
Ahmedova M.J.	Innovatsion ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kreativ ko'nikmasini shakllantirish	1776
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	Tibbiy xizmatlar marketingi strategiyalarining biznes modellari	1779
Suyunov Sh.M.	O'zbekiston qishloq xo'jaligida piyoz mahsuloti yetishtirishning samaradorlik ko'rsatkichlari	1784
Matrasulov B.E.	Agrar sektorda innovatsion faoliyatni faollashtirish va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini takomillashtirish	1789
Maxamadiyev T.J.	The economic efficiency of state support and subsidization in agriculture: an institutional analysis	1794
Xojiyev Ma'murjon Muxsinjon o'g'li	Milliy iqtisodiyotda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda kompetensiyaviy ta'lim modeli asosida kadrlar tayyorlash mexanizmlarini takomillashtirish	1799

**MILLIY IQTISODIYOTDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI
RIVOJLANTIRISHDA KOMPETENSIYAVIY TA'LIM MODELINI
ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASH MEKANIZMLARINI
TAKOMILLASHTIRISH**

Xojiyev Ma'murjon Muxsinjon o'g'li

Guliston davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya

Mazkur maqolada milliy iqtisodiyotda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda kompetensiyaviy ta'lim modelining o'рни hamda kadrlar tayyorlash mexanizmlarini takomillashtirish masalalari tahlil qilinadi. Yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy ta'lim yondashuvlari, amaliy ko'nikmalarni shakllantirish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish muhim omil sifatida ko'rib chiqiladi. Shuningdek, oliy ta'lim muassasalarida tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirish orqali yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirish hamda milliy iqtisodiyot rivojiga hissa qo'shish imkoniyatlari yoritilgan.

Kalit so'zlar: yoshlar tadbirkorligi, milliy iqtisodiyot, kompetensiyaviy ta'lim, kadrlar tayyorlash, innovatsion ta'lim texnologiyalari, startup ekotizimi.

Abstract

This article analyzes the role of competency-based education in developing youth entrepreneurship in the national economy and improving mechanisms for training qualified personnel. Modern educational approaches, the formation of practical skills, and the introduction of innovative pedagogical technologies are considered key factors in enhancing entrepreneurial activity among young people. The study also highlights the importance of higher education institutions in developing entrepreneurial competencies and increasing the economic activity of youth.

Keywords: youth entrepreneurship, national economy, competency-based education, personnel training, startup ecosystem, innovation.

Hozirgi globallashuv jarayonida yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish milliy iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Tadbirkorlik faoliyati yangi ish o'rinlari yaratish, innovatsiyalarni joriy etish hamda iqtisodiy raqobatbardoshlikni oshirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli yoshlarni tadbirkorlik faoliyatiga jalb etish, ularning iqtisodiy bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasida ham yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirish masalasiga alohida e'tibor qaratib shunday ta'kidlagan: 2026-yil 24-fevral kuni davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoyev yoshlar tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash masalalariga bag'ishlangan uchrashuvda yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirish, ularni tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb etish zarurligini alohida ta'kidlab shunday fikr bildirgan: “Yoshlarimizning g'oya va tashabbuslari mamlakatimiz taraqqiyotining muhim manbai hisoblanadi. Ularni qo'llab-quvvatlash, tadbirkorlik bilan shug'ullanishi uchun zarur sharoit yaratish – davlat siyosatining ustuvor vazifalaridan biridir.” [Mirziyoyev, 2026].

Mazkur fikrlar yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda ta'lim tizimining o'rnini nihoyatda muhim ekanligini ko'rsatadi. Ayniqsa, kompetensiyaviy ta'lim modeli asosida kadrlar tayyorlash yoshlarning amaliy bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish, ularning biznes faoliyatini samarali tashkil etish hamda innovatsion g'oyalarni amaliyotga tatbiq etishga xizmat qiladi. Shu sababli milliy iqtisodiyotda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda kompetensiyaviy ta'lim modeli asosida kadrlar tayyorlash mexanizmlarini takomillashtirish ilmiy va amaliy jihatdan muhim ahamiyat kasb etadi.

Ko'plab ilmiy tadqiqotlarda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda ta'lim tizimining o'rnini alohida ta'kidlanadi. Tadbirkorlik ta'limi yoshlarning

innovatsion fikrlashini shakllantirish, yangi biznes g‘oyalarini yaratish va ularni amaliyotga joriy etishga yordam beradi [Ayob, 2021, 45-b.].

Bugungi kunda ta’lim tizimida kompetensiyaviy yondashuv asosida kadrlar tayyorlash yoshlarning nafaqat nazariy bilimlarini, balki amaliy ko‘nikmalarini ham rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Kompetensiyaviy ta’lim modeli talabalarni real iqtisodiy muhitga tayyorlash, ularning muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan.

Tadbirkorlik iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Iqtisodchi olim J. Shumpeter tadbirkorlikni innovatsiyalarni amalga oshirish orqali iqtisodiy rivojlanishni ta’minlovchi jarayon sifatida ta’riflaydi. Uning fikricha, tadbirkorlar iqtisodiy tizimda yangi mahsulotlar, xizmatlar va texnologiyalarni joriy etish orqali iqtisodiy o‘sishga turtki beradi [Schumpeter, 1934, 66-b.].

Zamonaviy iqtisodiy tadqiqotlarda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish davlat siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri sifatida ko‘riladi. Chunki yoshlar iqtisodiy faoliyatga tez moslashuvchanligi, innovatsion fikrlashi va yangi texnologiyalarni tez o‘zlashtirishi bilan ajralib turadi.

Tadbirkorlik ta’limi yoshlarning biznes yuritish bo‘yicha bilimlarini oshirish, moliyaviy savodxonligini rivojlantirish hamda biznesni boshqarish ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi [Lin, 2023, 67-b.].

Kompetensiyaviy ta’lim modeli zamonaviy ta’lim tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu model o‘quv jarayonida nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy ko‘nikmalarni ham rivojlantirishga qaratilgan.

Kompetensiyaviy ta’lim modeli quyidagi asosiy elementlarni o‘z ichiga oladi:

- tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish;
- loyiha asosida o‘qitish metodlaridan foydalanish;
- innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish;
- talabalar startup loyihalarini qo‘llab-quvvatlash.

Oliy ta’lim muassasalarida tadbirkorlik fanlarini amaliy yo‘naltirilgan holda o‘qitish yoshlarning tadbirkorlik faoliyatiga qiziqishini oshiradi. Shuningdek, universitetlarda biznes inkubatorlar va startap markazlarini tashkil etish yosh tadbirkorlarni qo‘llab-quvvatlashning muhim mexanizmi hisoblanadi [Boris, 2022, 89-b.].

Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish quyidagi yo‘nalishlar muhim ahamiyatga ega:

1. Tadbirkorlik ta’limini rivojlantirish. Oliy ta’lim muassasalarida tadbirkorlik fanlarini keng joriy etish yoshlarning biznes faoliyatiga qiziqishini oshiradi.

2. Amaliy ta’limni rivojlantirish. Talabalarni real biznes muhitida amaliy tajriba orttirishga jalb etish muhim hisoblanadi.

3. Startap loyihalarni qo‘llab-quvvatlash. Yoshlarning innovatsion biznes g‘oyalarini moliyaviy va institutsional qo‘llab-quvvatlash zarur.

4. Xalqaro tajribani joriy etish. Rivojlangan davlatlar tajribasini ta’lim tizimiga tatbiq etish yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Xulosa qilib aytganda, milliy iqtisodiyotda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda kompetensiyaviy ta’lim modeli asosida kadrlar tayyorlash mexanizmlarini takomillashtirish muhim ahamiyatga ega. Ushbu model yoshlarning tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirish, innovatsion fikrlashini shakllantirish hamda iqtisodiy faolligini oshirishga xizmat qiladi.

Oliy ta’lim muassasalarida amaliy ta’limni rivojlantirish, startap loyihalarni qo‘llab-quvvatlash hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning samarali mexanizmlaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. 2026-yil 24-fevral kuni yoshlar tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash masalalariga bag‘ishlangan uchrashuvdagi nutqi. – Toshkent, 2026.
2. Ayob A.H. Entrepreneurship education and student entrepreneurship. – London: Routledge, 2021.
3. Lin J., Qin J., Lyons T. Entrepreneurship education programs in schools. – Springer, 2023.
4. Boris O., Parakhina V. Youth entrepreneurship support model. – WSEAS Transactions on Business and Economics, 2022.
5. Schumpeter J.A. The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest and the Business Cycle. – Cambridge, MA: Harvard University Press, 1934. – 255 p.